

PAWILON POLSKI W WENECJI

Digital Space

Dominika Janicka

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim na 17 Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji w 2020 r.

§ Digital space

KONCEPCJA PROJEKTU WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM NA
17. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE ARCHITEKTURY W WENECJI
godło: 1212

1 § Idea

Architekci z całego świata!

Jeśli popatrzymy na całą historię cywilizacji, to możemy stwierdzić, że wiele nam się udało. Pomagaliśmy w kreowaniu pierwszych osad – na początku jeszcze anonimowo. Jako rzemieślnicy, formowaliśmy pierwsze miasta, rozwijając techniki konstrukcji, aby po długim czasie stać się architektami, planistami, twórcami dzisiejszych megapolis. Zawsze przyświecały nam te same ideały: chcieliśmy, żeby życie społeczeństwa było lepsze, bezpieczniejsze, żeby przestrzeń integrowała, a nie dzieliła, żeby nasze projekty były ramami dla rozwoju ludzkości, a nie jej regresu. Zajęło nam to wiele lat, popełniliśmy cały szereg błędów, z których – na szczęście – w większości wyciągnęliśmy naukę. W tym czasie stworzyliśmy dobre wzorce budowania przestrzeni, zasady i praktyki, którymi staramy się kierować, i które inspirują nas do działań. Nadeszła pora, aby wykorzystać zdobyte doświadczenie i podzielić się nim w ogarnięciu przestrzeni, w której – przynajmniej zawodowo – nie jesteśmy jeszcze w pełni obecni. Jest to największa przestrzeń, w której razem żyjemy, a której podstawy się wałają – w wirtualnej strefie internetu. Obecnie panuje w niej bezprawie, łamane są wszelkie zasady życia społecznego, promuje się chamstwo, rozprzestrzenia kult niewiedzy i stosuje się perfidne manipulacje. Skutki są katastrofalne dla wszystkich – wystarczy przywołać brexit, wybory prezydenckie w USA czy szerzącą się dezinformację na temat katastrofy ekologicznej. A będzie tylko gorzej.

Przyłączmy się do światowego apelu o stworzenie ZASAD INTERNETU, których od 30 lat nie udało się stworzyć, dzieląc się jednocześnie naszą wiedzą. To złożony problem i nie możemy się usprawiedliwiać zrzucaniem winy tylko na kreatorów z Doliny Krzemowej. Dołączmy do grup filozofów, socjologów i innych, którzy już pracują nad tym tematem.

Niech pierwszym krokiem z naszej strony będzie uzmysłowienie ludziom, jak destruktywna jest ta przestrzeń, a ponieważ jest niewidoczna, łatwo przeoczyć jak jest niebezpieczna. Mówimy – co z oczu, to z serca – a w tym przypadku „rozumu”. A przecież umiemy tworzyć piękne markiety. Zastanówmy się zatem: jak by wyglądała przestrzeń wirtualna, gdyby istniała fizycznie? A gdyby Internet był miastem lub osiedlem? Jak by wyglądał zaprojektowany według zasad, którymi obecnie się rządzi? Właściwie nie musimy tworzyć nic nowego – wiele takich „porażek” wielu z nas ma w swoim portfolio – zamknięte osiedla; przestrzenie, gdzie każdy czuje się anonimowy; manipulacje, których musieliśmy używać, kreując architektoniczne „wizytówki” reżimowych lub korporacyjnych władz; chaos przestrzenny; mury. Wiele z nich udało się nam już rozwiązać. Podzielmy się tą wiedzą, zanim będzie za późno.

Parafrazując słowa Alberta Einsteina, „Świat jest niebezpiecznym miejscem do życia, nie ze względu na ludzi, którzy są źli, ale z powodu ludzi, którzy nic nie robią”. A jeszcze gorzej jest, jeśli nic nie robią ludzie, którzy mają pełną wiedzę i doświadczenie, aby działać.

Wykorzystajmy szansę wspólnego spotkania na Biennale i przyjrzyjmy się na temu problemowi w Pawilonie Polskim.

5 § Idea

To the architects form across the globe!

If we look at the history of civilization we can say that we achieved a lot. We were helping anonymously in creation of the first settlements. As craftsman we were establishing first towns and developing new construction techniques to finally become architects, planners and creators of today megapolis. We always have the same priorities: to make earth better, safer space, to design space that integrates, not separates, to set the frames for the progress not the regress. It took us to be where we are now, we made a lot of mistakes from which we learnt. We established good design examples and set up the rules and laws. It is a high time we used that knowledge and wisdom in embracing the biggest space we share together, the space which is falling apart – the digital space.

Nowadays is a land of chaos, where all rules of social life are being broke. It is a land which promotes rabble and stupidity, which follows the rule of awful manipulation . The consequences are catastrophic for all of us – brexit, last US presidential election or spreading disinformation about ecological crisis. And it will be worse.

Let's share our knowledge and join to worlds request to create THE RULES OF INTERNET. It is a complexed problem which solution involved different perspectives. Let's join the group of philosophers, anthropologist and others who are already working on the subject.

Let's our first step be, to show people how destructive this space is. This space is invisible so it is easy to be misled. We know how to create beautiful models. Let's think: what would digital space look like if it existed physically? What if the Internet was a city or housing estate? What would it look like designed according to the rules currently being used? We don't really have to create anything new - many such „failures“ we have in our portfolio – gated estates; spaces where everyone feels anonymous; manipulations that we have to use to serves regime or corporate authorities; spatial chaos; walls. We have managed to solve many of those problems. Let's share this knowledge before it's too late.

To paraphrase Albert Einstein's words, „The world is a dangerous place to live, not because of people who are evil, but because of people who do nothing.“ And it's even worse if people who have full knowledge and experience to act, do nothing.

Let's take the chance to meet together at the Biennale and let's take a look at this problem in the Polish Pavilion.

3 § Streszczenie scenariusza

Głównym celem wystawy jest mobilizacja świata architektów, którzy bazując na własnym doświadczeniu w tworzeniu dobrej przestrzeni, byłiby ważnym głosem w rozwiązywaniu tego palącego problemu. Architekci budują ramy życia społecznego w świecie realnym. Czy mogą pomóc w budowaniu tych ram w świecie wirtualnym?

Przestrzeń w Pawilonie Polskim ma przedstawiać pomysły architektów na budowanie ram życia społecznego w świecie wirtualnym i prowokować dyskusję. Wystawa ma też uzmysłwić zwiedzającym powagę problemów związanych z Internetem poprzez znalezienie fizycznych ich odpowiedników w otaczającej nas realnie przestrzeni. Często poprzez to, że są niewidoczne, ciężko jest nam je dostrzec, a pokazanie ich jako materialne, namacalne artefakty może wiele zmienić. Ekspozycja ma też pokazać, odnosząc się do bazy dobrych praktyk, jak architektura poradziła sobie z tymi problemami.

Strefa nr 3 – oglądana niezależnie – będzie pokazywać spectrum tego co dobrego wydarzyło się w polskiej architekturze po 1989 r. Nie tylko w kontekście wybudowanych obiektów, ale też zjawisk i idei. Ponadto zestawienie strefy nr 2 w kontrze do strefy nr 3 pokazuje, jak zmieniło się polskie podejście do przestrzeni na początku transformacji i co dzięki radykalnie wprowadzonym zmianom udało się zrobić.

Kluczowe dla projektu jest, aby treści wystawy trafiły do jak najszerszego grona odbiorców. Dlatego oprócz samej ekspozycji w Pawilonie planuje się stworzenie wersji kompaktowej wystawy i umieszczenie jej w przestrzeni miejskiej Wenecji na czas trwania Biennale. Idealnie by było, gdyby stanęła na którymś z popularnych placów weneckich, ale może to być trudne do zrealizowania. Być może uda się postawić taką instalację na tyłach Pawilonu Polskiego, w strefie dostępnej dla wszystkich.

Wystawie będzie towarzyszyć katalog, składający się z dwóch części. Pierwsza, obszerniejsza, będzie udostępniona w dniu otwarcia wystawy. Będzie zawierać m.in. archiwalne teksty Baumana oraz Lema z wczesnych lat 90., w których obaj świetnie opisali to, co teraz się dzieje w Internecie. Planuje się poproszenie autorytetów z różnych dziedzin o teksty zawierające ich przemyślenia na dany temat. Ponadto katalog będzie zawierał kwestionariusze wypełnione przez wybranych światowych, w tym polskich, architektów. Na rewersach będzie emploi architekta. Druga część to będzie epilog po projekcie – do jakich wniosków udało się dojść. Przewiduje się organizację dwóch wydarzeń towarzyszących: konkursu studenckiego na siedzibę Międzynarodowego Komitetu Norm Internetu oraz debatę w Pawilonie podczas trwania Biennale.

Planuje się przekazanie materiałów osobom, które mogą posiadać moc decyzyjną związaną z tym zagadnieniem, m.in. decydentom z Unii Europejskiej czy amerykańskiego Kongresu.

6 § Scenario synopsis

The main purpose of the exhibition is to mobilize architects, who are experienced in the field of creating the space, to use their voice in solving this pressing problem. Architects build the framework of social life in the real world. Can you help build this framework in the digital world?

Polish Pavilion will present the ideas of architects on building the framework of social life in the virtual world and will provoke discussion on the subject. The exhibition is intended to make visitors more aware of the Internet problems by finding physical counterparts in the real space that surrounds us. Often, because the digital space is invisible, it is hard to notice the problems. Showing those problems as material, tangible artifacts can change a lot. The exhibition is also intended to show, by referring to the good practices database, how architecture handled those problems.

Area nr 3 – watched independently – will show what good happened in Polish architecture scene after 1989 - not only in the meaning of building but also in terms of events and ideas. Area nr 2 and area 3 show how Polish attitude towards designing space has changed. Crucial for the project is to approach big audience. That's why, apart of the exposition at the Pavilion, the small installation (the compact version of big exhibition) will be placed behind the pavilion and will be open to the public.

The exhibition will be accompanied by the album which will consist of two parts. First will be available at the beginning of the events. Second will contain the epilogue of exhibition. During the lifespan of exhibition two events will be organized: student competition and conference.

It is planned to transfer final materials to people who are decision-making in the field such members of European Commission or the American Congress.